

Akut vårdande när livet står på spel

Acute caring when life is at stake

7,5 högskolepoäng

7,5 credits

Ladokkod: B2HA01

Version: 1.1

Fastställt av: Utskottet för utbildningar inom vård 2016-06-22

Gäller från: HT 2016

Nivå: Avancerad nivå

Huvudområde (successiv fördjupning): Vårdvetenskap med inriktning mot vårdande i högteknologisk och prehospital miljö (A1F)

Utbildningsområde: Vård

Ämnesgrupp: Omvårdnad/omvårdnadsvetenskap

Förkunskapskrav:

- Sjuksköterskeutbildning samt Kandidatexamen i vårdvetenskap/omvårdnad eller motsvarande nivå

och dessutom krävs

- Specialistsjuksköterskeexamen enligt 2007 års studieordning med inriktning mot ambulanssjukvård, intensivvård, anestesijukvård eller distriktssköterska samt Magisterexamen i vårdvetenskap/omvårdnad

eller

- Magisterexamen enligt 2007 års studieordning i vårdvetenskap med inriktning mot akutsjukvård

eller

- Äldre specialistsjuksköterskeutbildning med inriktning mot ambulanssjukvård, intensivvård, anestesijukvård eller distriktssköterska samt Magisterexamen i vårdvetenskap/omvårdnad.

Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

Innehåll

Utgångspunkt för kursinnehållet är begrepp och teoribildningar inom akut vårdande. Vårdandet studeras, diskuteras och analyseras ur ett existentiellt och professionsetiskt perspektiv. Stor vikt läggs vid människan utsatthet och sårbarhet när livsförståelsen sätts ur spel vid akuta händelser. Etiska utmaningar i samband med akut vårdande i utsatta och hotfulla miljöer studeras och problematiseras. Olika former av stöd och uppföljning till patienter, närstående och vårdare i samband med och efter akut sjukdom och oväntade händelser studeras och värderas.

Mål

1. Kunskap och förståelse

Efter avslutad kurs ska studenten kunna

- 1.1 förklara och analysera etiska och existentiella begrepp och teorier inom akut vårdande,
- 1.2 identifiera människors (patienters och närståendes) utsatthet och sårbarhet samt relatera detta till den akuta vårdkedjan,
- 1.3 förklara och analysera utsatta personers sociala villkor i samhället och därmed behov av akut vård ur ett vårdvetenskapligt perspektiv.

2. Färdighet och förmåga

Efter avslutad kurs ska studenten kunna

- 2.1 identifiera och analysera ett vårdetiskt problemområde inom akutsjukvård utifrån patientens och/ eller närståendes situation och i relation till livsvillkor och ohälsa och tillsammans med andra utveckla förslag på förhållningssätt,
- 2.2 tillämpa teorier och evidensbaserade metoder för att stötta närstående i samband med nära anhörigs akuta sjukdom och/eller plötsliga dödsfall,
- 2.3 presentera en evidensbaserad plan för olika former av uppföljning för enskilda och grupper efter akut sjukdom, oväntade händelser och katastrofer,
- 2.4 skriva och bearbeta en text enligt vedertagen svensk skriftspråksnorm och med användande av korrekt vetenskaplig källhänvisningsteknik där olika perspektiv på en kursspecifik fråga belyses.

3. Värderingsförmåga och förhållningssätt.

Efter avslutad kurs ska studenten kunna

- 3.1 problematisera, värdera och förhålla sig till vårdandets betydelse inom akutsjukvård ur ett existentiellt perspektiv,
- 3.2 problematisera, värdera och förhålla sig till egna etiska ställningstaganden samt därigenom förtydliga det egna professionsområdets ansvar för vårdandet inom akutsjukvård,
- 3.3 problematisera, värdera och förhålla sig till vårdande i en hotfull omgivning, både lokalt och globalt, ur ett professionsetiskt perspektiv,
- 3.4 problematisera, värdera och förhålla sig till vårdande inom akutsjukvård i relation till begreppet intersektionalitet

Undervisningsformer

Föreläsningar och seminarier.

Undervisningen bedrivs på svenska, men undervisning på engelska kan förekomma.

Examinationsformer

Kursen examineras genom följande examinationsmoment:

- Redovisning 1: muntlig redovisning av gruppuppgift: Lärandemål 2.1,2.2,2.3, Högskolepoäng: 2.0, Betygskala: Underkänt eller Godkänt
- Redovisning 2: litteraturseminarium, individuell muntlig redovisning: Lärandemål 1.2,2.1, 3.3, Högskolepoäng: 1.5, Betygskala: Underkänt eller Godkänt
- Skriftlig individuell inlämningsuppgift: Lärandemål 1.1,1.2,1.3,2.4,3.1,3.2, 3.4, Högskolepoäng: 4.0, Betygskala: Underkänt, Godkänt eller Väl godkänt

Varje examination erbjuds vid minst fem (5) tillfällen inom ett år, varav tre (3) i anslutning till kurs. Efter de fem (5) första examinationstillfällena baseras omexaminationen på den version av kursplan och kurslitteratur som är aktuell då examinationstillfället äger rum, om kursplan och/eller kurslitteratur har reviderats. Så kallade "uppsamlingstentamen" erbjuds ej för de kurser som givits under föregående läsår/termin. Student som underkänts två gånger i examination, har rätt att hos Utbildningsutskottet begära byte av examinator. Begäran skall vara skriftlig.

Betyg grundas på en samlad bedömning av studentens kunskaper, färdigheter och värderingsförmåga. Betyg bestäms av särskilt utsedd lärare (examinator) (Högskoleförordningen, 6 kap 18-19 §§).

Studentens rättigheter och skyldigheter vid examination är enligt riktlinjer och regelverk vid Högskolan i Borås.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Kurslitteraturen är i huvudsak på svenska men kurslitteratur på engelska, norska och/eller danska kan förekomma.

Arman, M. & Rehnsfeldt, A. (2012). *DEF – Det existentiella förbandet. Existentiellt omhändertagande efter katastrof*. Stockholm: Liber. 146 s.

Bremer, A. (2012). *Vid existensens gräns - Etiskt vårdande och professionellt ansvar vid hjärtstopp utanför sjukhus*. Doktorsavhandling. Växjö/Kalmar: Linnéuniversitetet, Institutionen för hälso- och vårdvetenskap. 122 s.

Christoffersen, S.A. (2007). *Professionsetik*. Malmö: Gleerups. 176 s.

Clukey, L., Hayes, J., Merrill, A. & Curtis, D. (2009). "Helping them understand": Nurses' caring behaviors as perceived by family members of trauma patient. *Journal of Trauma Nursing*, 16(2), ss. 73-81.

Grace, P.J. (2014). *Nursing ethics and professional responsibility in advanced practice*. Boston: Jones and Bartlett Publishers. (Valda delar, ca 100 s.).

Hammarlund, C-O. (2012). *Bearbetande samtal. Krisstöd - Avlastningssamtal - Stress- & konflikthantering*. Stockholm: Natur & Kultur. 350 s.

Hov, R., Hedelin, B. & Athlin, E. (2007). Good nursing care to ICU patients on the edge of life. *Intensive and Critical Care Nursing*, 23(6), ss. 331–341.

Kryworuchko, J. Hill, E. Murray, M.A. Stacey, D. & Fergusson, D.A. (2013). Interventions for shared decision-making about life support in the intensive care unit: A systematic review. *Worldviews on Evidence-Based Nursing*, 10(1), ss. 3-16.

Lundberg, K., Kjellström, S., Jonsson, A. & Sandman, L. (2014). Experiences of Swedish military medical personnel in combat zones: Adapting to competing loyalties. *Military Medicine*, 179(8), ss. 821-6. doi: 10.7205/MILMED-D-14-00038.

Monforte-Royo, C. & Roqué, M.V. (2012). The organ donation process: a humanist perspective based on the experience of nursing care. *Nursing Philosophy*, 13(4), ss. 295-301.

Morse, J. (2001). Toward a praxis theory of suffering. *Advances in Nursing Science*, 24(1), ss. 47-59.

Petzäll, K., Tällberg, J., Lundin, T., Suserud, B-O. (2011). Threats and violence in the Swedish pre-hospital emergency care. *International Emergency Nursing*, 19, ss. 5-11.

Smith, Z., Leslie, G. & Wynaden, D. (2015). Australian perioperative nurses' experiences of assisting in multi-organ procurement surgery: A grounded theory study. *International Journal of Nursing Studies*, 52(3), ss. 705-715.

Wikberg, A & Eriksson, K. (2008). Intercultural caring- an abductive model. *Scandinavian Journal of Caring Sciences*, 22 ss. 485-496

Wiman, E., Wikblad, K. & Idvall, E. (2007). Trauma patients' encounters with the team in the emergency department – A qualitative study. *International Journal of Nursing Studies*, 44(5), ss. 714-722.

Därutöver kan ytterligare artiklar, forskningsrapporter och annat material tillkomma.

Studentinflytande och utvärdering

Kursen utvärderas i enlighet med gällande riktlinjer för kursvärderingar vid Högskolan i Borås, där studenternas synpunkter ska inhämtas. Kursutvärderingsrapporten publiceras och återkopplas till deltagande och blivande studenter i enlighet med ovan nämnda riktlinjer, och ligger till grund för framtida utveckling av kurser och utbildningsprogram. Kursansvarig lärare ansvarar för att utvärdering enligt ovan genomförs.

Studenter har rätt att vara representerade i akademins beredande och beslutande organ.

Övrigt

Kursen är obligatorisk i *Masterprogram i vårdvetenskap med inriktning mot vårdande i högteknologisk och prehospital miljö, 60 högskolepoäng*.

Plagiatkontroll

Alla skriftliga examinationer genomgår plagiatkontroll.